

3

Vragenuur: Vragen Amhaouch

Vragen van het lid Amhaouch aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over **mogelijke problemen bij ProRail door thuiszittende verkeersleiders**.

De voorzitter:

Dan geef ik nu het woord aan de heer Amhaouch namens het CDA voor zijn vraag aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, die ik ook van harte welkom heet, over mogelijke problemen bij ProRail door thuiszittende verkeersleiders. De heer Amhaouch.

De heer Amhaouch (CDA):

Voorzitter, dank. Ik zag collega Ziengs daar binnenkomen met een mooie glazen kap. Dat is nieuw in deze zaal.

De voorzitter:

O, dat is inderdaad nieuw.

De heer Amhaouch (CDA):

Voorzitter. "Er dreigt een groot tekort aan treinverkeersleiders bij ProRail. Als de spoorbeheerder deze niet vindt, dan zit er niets anders op dan minder treinen te laten rijden." Ik citeer het Algemeen Dagblad van 13 september 2019, precies een jaar geleden. Het openbaar vervoer is cruciaal voor de economie en zeker in tijden van de coronacrisis onder andere voor de vitale beroepen. Het treinverkeer is voor veel mensen onmisbaar om zich te kunnen verplaatsen naar werk of bijvoorbeeld familie. Dat geldt voor mensen in alle regio's, voor stad en platteland. Ik schrik dan ook als ik het bericht lees waarin ProRail zegt dat het treinverkeer mogelijk in de problemen komt door thuiszittende verkeersleiders. Ik zei het al in mijn openingszin: laten we eerlijk zijn, het tekort aan verkeersleiders is geen nieuw probleem. Ik weet desondanks dat ruim 4.000 medewerkers zich dag en nacht hard inzetten.

Het CDA wil graag weten wanneer de staatssecretaris geïnformeerd is over dit probleem. Had dit probleem voorkomen kunnen worden door al eerder in te grijpen, bij eerdere berichtgeving, van voor corona, over een tekort aan verkeersleiders? Welke acties heeft de staatssecretaris eerder genomen om dit probleem aan te pakken? Want het is niet nieuw. Wat gaat zij doen om dit probleem nu echt op te lossen en om ervoor te zorgen dat het niet meer voorkomt dat dit een dwarsligger is waardoor er geen treinen meer gaan rijden?

De voorzitter:

Dan geef ik het woord aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de heer Amhaouch. Terecht begint hij, denk ik, met dank en een erkenning voor

de onmisbare inzet van deze mensen in deze vitale sector. Laat mij dat ook hier nog een keer uitspreken.

De heer Amhaouch schetst een probleem dat inderdaad al enige tijd aan de horizon lonkt en waarop al acties zijn ondernomen. Daarnaast moeten we nu, in de context van corona, in een heel aantal sectoren goed in de gaten houden met elkaar hoe het zit met de bezettingsgraad. Ook daar staat die natuurlijk onder druk. Sinds 1 juni rijden de vervoerders met een optimale inzet van personeel en materieel een zo maximaal mogelijke dienstregeling. Die is essentieel om Nederland bereikbaar te houden en vitale processen draaiend te houden. De treinverkeersleiders spelen daarin een cruciale rol. In mijn brief over de opschaling van het ov is aangegeven dat wij, het kabinet en alle betrokken partijen, er met maatwerkoplossingen voor zorgen dat vraag en capaciteit zo goed mogelijk bij elkaar aansluiten. We nemen ook het signaal van ProRail over de treinverkeersleiders zeer serieus.

Ik kan uw Kamer het volgende melden over de genomen acties en de te nemen acties. Mede door de extra investeringen sinds 2018, waar de heer Amhaouch aan refereert, is het aantal opgeleide treinverkeersleiders die instromen bij ProRail verdrievoudigd. Er is dus echt een heel forse inzet geweest op structurele verbetering van die situatie. Ook blijft ProRail flink investeren in wervingscampagnes om nieuwe treinverkeersleiders aan te trekken. Daarnaast kijkt ProRail voor de korte termijn op dit moment of het een beroep kan doen op recent gepensioneerde treinverkeersleiders die elders gestationeerd zijn en oud-treinverkeersleiders die werkzaam zijn in een ander organisatieonderdeel van ProRail. Verder onderzoekt ProRail of er een flexpool met treinverkeersleiders kan worden ingericht, waarmee krptes die ontstaan door corona zo snel mogelijk kunnen worden opgevangen.

Ik wil echt mijn dank uitspreken aan al die mensen die zich dus op dit moment extra hard inzetten, pauzes overslaan en noem het maar op om ervoor te zorgen dat de treinen kunnen blijven rijden. Met elkaar werken we aan het zo snel mogelijk versterken en het zo goed mogelijk in de lucht houden van deze vitale sector.

De heer Amhaouch (CDA):

Dank aan de staatssecretaris. Maar is zij het ook met het CDA eens dat dit de hoogste prioriteit moet zijn voor ProRail? Want we hebben ook dit jaar, zelfs in coronatijd, 1,6 miljard euro hierin gestopt. We maken voor komend jaar 700 miljoen beschikbaar voor NS en voor ander openbaar vervoer. Dit moet opgelost worden. Dit speelt al een jaar. En natuurlijk is dit niet een oproep aan de mensen die al hard werken en inderdaad hun pauzes overslaan. Maar in Nederland hebben wij een druk spoornetwerk en hebben wij NS. Het kan niet zo zijn dat we straks moeten zeggen: we kunnen niet rijden omdat er geen verkeersleiders zijn. Dus ik vraag nogmaals aan de staatssecretaris: is dit het topje van de ijsberg, of ziet zij dat dit op korte termijn echt opgelost wordt en dat we morgen dit probleem niet meer hebben?

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Er is een structureel probleem. Daar werkt ProRail dus ook al sinds 2018 structureel aan door flinke inzet op de wervingscampagnes. En ik zeg nogmaals: als de instroom van

opgeleide treinverkeersleiders verdrievoudigt, kun je ook wel zeggen dat er echt hard gewerkt is en wordt aan een structurele oplossing. Kan ik een garantie geven dat er nooit iets door corona zal gebeuren? Ik zou heel graag willen dat ik dat kon, maar dat heeft natuurlijk alles te maken met de mate waarin wij met elkaar dit virus onder controle krijgen. Wel is het zo dat ProRail hier enorm veel prioriteit aan geeft. Daar vraagt de heer Amhaouch terecht naar en er wordt ook echt prioriteit aan gegeven om met elkaar die heel vitale sector ook op dit moment te laten draaien.

De heer Amhaouch (CDA):

Wij houden het in de gaten, want Nederland kan het zich niet nog een keer permitteren om dit niet voor elkaar te hebben. Nederland is een zeer ontwikkeld land en we hebben heel veel geld in het spoor zitten. De Kamer promoot het openbaar vervoer, dus dan moeten we ook zorgen dat de treinen blijven rijden.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Amhaouch. De heer Van Aalst heeft namens de PVV een vraag.

De heer Van Aalst (PVV):

Voorzitter. Ik vind het toch enigszins verbazingwekkend. Want hoe is dit nou mogelijk? Dit is niet iets van de laatste tijd. Het is ook een beetje kort door de bocht om dit aan corona te wijten. Sterker nog, er hebben zich in coronatijd meer sollicitanten gemeld dan in de jaren daarvoor. Hoe is het nou mogelijk dat de staatssecretaris hier niet op voorbereid was?

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Voorzitter. Ik heb net aan de heer Amhaouch aangegeven dat dit inderdaad een bekend probleem is en dat het moeilijk is om treindienstleiders te werven. Voor die functie moet ook echt een aparte opleiding gedaan worden en het is vrij specialistisch werk. Er zijn dus inderdaad sinds 2018 extra wervingscampagnes opgezet. We kwamen uit een krappe arbeidsmarkt. Als je dan vervolgens kunt aantonen dat het aantal instromers sinds die tijd verdrievoudigd is, dan kunnen we niet zeggen dat dit probleem door ProRail niet gezien is, dat men daarvoor niet in actie is gekomen of dat het niet gezien is door het ministerie. Hier wordt dus echt aan gewerkt. Maar ik ben het eens met de heer Amhaouch en met de heer Van Aalst dat deze mensen echt heel cruciaal zijn voor het functioneren van het ov-systeem. Ik denk dat het daarom ook terecht is dat we er vandaag apart aandacht aan besteden. Het is belangrijk om deze mensen zo goed mogelijk hun werk te laten doen en wij moeten ons er ook voldoende van aantrekken.

De heer Schonis (D66):

Destijds, in 2018, heeft D66 het plan "Denderende banen op het spoor" gelanceerd. De staatssecretaris heeft daar vorig jaar een reactie op gegeven via een brief. Uit mijn hoofd gezegd, schrijft zij daarin dat het met name aan de spoorsector zelf is. Nu zegt de staatssecretaris zelf al: dit geeft maar weer eens aan hoe kwetsbaar we zijn op het spoor als het gaat om de bemensing. Is dit toch nog aanleiding voor de staatssecretaris om met het kabinet te kijken

of het voor het komende jaar nodig is om nóg meer inzet te plegen om meer mensen te interesseren voor een denderende baan op het spoor?

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Voorzitter. Het is heel terecht dat D66 dat actieplan nog een keer aanhaalt. Dat was ook inderdaad een belangrijke aansporing om juist met zo'n intensivering van de wervingscampagnes en dergelijke aan de gang te gaan. Ik kan de heer Schonis verzekeren dat we samen met ProRail heel nadrukkelijk kijken wat we eraan kunnen doen om mensen te interesseren voor een baan in die prachtige sector. Laat ik dat hier vandaag nog een keer zeggen. En we zetten dus die wervingscampagnes onverminderd door. Op deze plek en heel veel andere plekken is er ook echt behoefte aan goede mensen in de sector. Daar zetten we dus volop op in.

De voorzitter:

Dank u wel.